



פנים רבות להצלחה

קמפוס ביאליק-רוגוזין

בית ספר ממלכתי, הומניסטי ורב-תרבותי

אמנה בית-ספרית

תעודת זהות

עמדה ערכית

תפישה חינוכית ואתיקה מקצועית



תעודת זהות

בית-הספר "ביאליק-רוגוזין" ממוקם בדרום תל-אביב, ומונה כ-700 תלמידים, הלומדים בחטיבה צעירה, חטיבת חינוך יסודי וחטיבת חינוך על-יסודי. קהל הלומדים בו כולל תלמידים מקשת רחבה של קהילות תרבות (לאומיות, אתניות ודתיות): ילדי ישראלים ותיקים, ילדי ערבים ישראלים, ילדי עולים חדשים, ילדי מהגרי עבודה שקיבלו אזרחות, ילדי סייענים וילדי פליטים.

המורים וסגל המנהלה של "ביאליק-רוגוזין" עובדים בתחושת ייעוד וחלוציות כדי להבטיח לכל תלמידי בית הספר את הזכות וההזדמנות לחינוך איכותי ושוויוני. חינוך שבמסגרתו משמש בית הספר כעוגן מרכזי בחיי התלמידים, מאפשר להם את מרחב האפשרויות לפיתוח הפוטנציאל האישי, פותח בפניהם הזדמנויות לרכישת השכלה וכישורי חיים, ומכשיר ומעצים אותם לקראת השתלבות מוצלחת ופורייה בתחומי החברה, ההשכלה, התרבות, הטכנולוגיה, התעסוקה, ומימוש הזכויות והחובות האזרחיות.

המאפיינים החברתיים והתרבותיים הייחודיים של בית הספר מעמידים אתגרים חינוכיים חסרי תקדים. לפיכך, בית הספר מעניק לתלמידיו חינוך חובק-כול ויום לימודים ארוך, שהדגשיו הם:

- דאגה לשלומם והתפתחותם התקינה של התלמידים, כולל מתן שירותי חינוך, תרבות, רווחה והזנה לאורך יום לימודים ארוך.
- מחויבות פדגוגית ומיומנות דידיקטית המכוונות להבאת כלל תלמידי בית הספר להישגים לימודיים נאותים ולהשתלבות מוצלחת בחברה.
- טיפוח נורמות חיוביות של אזרחות והתנהגות, אשר עולות בקנה אחד הן עם חברה ישראלית דמוקרטית, יהודית ומודרנית, והן עם הצלחה במסגרת הלימודית העכשווית ובכל מסגרת אזרחית עתידית.
- פיתוח אקלים חברתי, מרחב לשוני ותכנים לימודיים ותרבותיים, אשר מגלמים פתיחות, מודעות וכבוד כלפי מורשות התרבות של התלמידים על שונותם הרבה.
- טיפוח סגל חינוכי מחויב ומשכיל, בעל יכולת להכיל את הגיוון הקיים באוכלוסיית התלמידים והמסוגל לתת מענה באיכות אקדמית גבוהה.
- שילוב הורים וקהילה בסוגיות החינוך והרווחה של ילדיהם וכן בזימון של תוכניות העצמה עבור ההורים והקהילה.
- קשר שוטף והדוק עם גורמי הטיפול והרווחה העירוניים, עם ארגונים ומתנדבים מן המגזר השלישי, ועם גורמי חוק ומשפט ממשלתיים.
- גישה חינוכית המעודדת אחריות אישית וחברתית ואזרחות מעורבת ותורמת.

עמדה ערכית

בית הספר "ביאליק-רוגוזין" דוגל בחינוך הומניסטי ורב-תרבותי ופועל במסגרת החינוך הממלכתי-כללי. לפיכך עשייתו החינוכית מקיימת זיקה ומחויבות לערכים הבאים:

- **ערכי יסוד כלל-אנושיים** של כבוד האדם וחירותו, שוויון ערך האדם, אחווה אנושית וסולידריות חברתית – וזאת ברוח ההכרזות האוניברסאליות של האו"ם בדבר זכויות האדם וזכויות הילד, כמו גם ברוח הכרזת העצמאות, חוקי היסוד וחוקי החינוך של מדינת ישראל.
- **התרבות היהודית והישראלית וחוקי מדינת ישראל**, בכל התחומים העוסקים בשפת הדיבור והלימוד, זכויות וחובות אזרחיות, תכנים תרבותיים, חגים ומועדים, סמלים לאומיים ותוכנית הליבה הלימודית.
- **תרבות אזרחית דמוקרטית**, הכוללת: גישה שוויונית, פלורליסטית וסובלנית; טיפוח אישיות אוטונומית וחשיבה ביקורתית; כבוד להכרעת הרוב והקפדה על זכויות המיעוט; הימנעות מכל כפייה או הטיה בענייני אמונה, דת, פולחן, מצפון אישי ואידיאולוגיה חברתית.
- **גישה קהילתית ורב-תרבותית** אשר: (א) דוגלת בהשתתפות משמעותית של כלל באי בית הספר – תלמידים, מורים והורים – בשיח ובמעשה אשר מעצבים את דמות בית הספר, תכניו ונהגיו; (ב) מטפחת התייחסות מושכלת ומכבדת לקשת המורשות התרבותיות המאפיינות את קהילת בית הספר ומאפשרת לתלמידים לתת ביטוי פומבי וגאה למורשתם התרבותית.
- **ערכים מקצועיים של החינוך וההוראה**, ובמרכזם: הבטחת המוגנות והרווחה של התלמידים, קידום התפתחותם הגופנית והנפשית, טיפוח תחושת ערך עצמי ואישיות אוטונומית, הקניית השכלה רחבה וכישורי חשיבה, ביסוס מידות טובות מוסריות ואזרחיות, קידום הישגיהם הלימודיים והשתלבותם המוצלחת בחברה, הקפדה על כבודם וזכויותיהם כפרטים וכחברים בקהילות תרבות שונות ומגוונות.
- **ערכים ארגוניים ומוסדיים** של היגיון והגינות, שיטתיות וגמישות, אחריות ואחריותיות, איכות ומקצועיות, שיתופיות ושקיפות, דוגמה אישית וקולגיאליות, אמינות ודבקות במשימה.

תפישה חינוכית ואתיקה מקצועית

אתיקה חינוכית-מקצועית: על יסודות האתיקה המקצועית של אנשי החינוך וההוראה, המורים והעובדים של בית הספר יפעלו על-פי יסודות האתיקה המקצועית ותוך מחויבות עליונה להבטחת שלומם, רווחתם, התפתחותם וכבודם של כלל התלמידים.

פדגוגיה הומניסטית, דיאלוגית ומגוונת: כדי לזמן לתלמידים התנסויות משמעותיות של צמיחה ולמידה וכדי לקדם את מסוגלותם של התלמידים לרכוש השכלה ולהשתלב בחברה, בית הספר ימסד תשתית רחבה ומגוונת של אמצעים פדגוגיים. אמצעים אלה יכללו התייחסות: לאקלים חינוכי של מוגנות והגינות; לקידום מצוינות אישיותית ולימודית; להיבטים רגשיים, חברתיים וקוגניטיביים-השכלתיים; למגוון האינטליגנציות שהתלמידים מבורכים בהן; לסוגים השונים של דיאלוגים מעצימים שמאפיינים את החינוך ההומניסטי; לדרכי הוראה והערכה גמישות ומגוונות שמאפשרות לתלמידים להפיק מעצמם את המיטב ולהביאם להישגים לימודיים גבוהים.

חיברות לישראליות: בנושאים הקשורים בחינוך ערכי וזהות ישראלית, בית הספר יפעל מתוך נאמנות **למטרות חוק החינוך הממלכתי** ולאור **דו"ח ועדת שנהר** (שכותרתו "עם ועולם") ודו"ח ועדת קרמניצר (שכותרתו "להיות אזרחים"), כשלנגד עינינו הייעוד החינוכי של טיפוח אדם (א) מעורה ובקיא בתרבות היהודית והישראלית, (ב) בעל גישה הומניסטית פלורליסטית וסובלנית, (ג) שניחן בעמדה מושכלת ומכבדת כלפי תרבויות אחרות, (ד) השותף בדמוקרטיה הישראלית כאזרח מעורב, משכיל, הגון ואחראי.

טיפוח רב-תרבותית: מתוך המחויבות לחברה ישראלית, דמוקרטית, סולידרית ורב-תרבותית, העשייה החינוכית בבית הספר תתמוך בהתפתחותן של זהויות רבות ומגוונות, תוך הקפדה על: (א) יחס של כבוד לשונות הבין-תרבותית והרב-לשונית, כולל שימור המאפיינים הייחודיים והמבחינים של כל קהילות התרבות; (ב) שותפות כלל התלמידים, הן בליבה התרבותית והאזרחית של ישראל והן בדפוסי חשיבה והתנהגות של פתיחות, גמישות וסובלנות המאפשרים חיים נאותים בחברה מרובת הבדלים בין-אישיים ובין-תרבותיים.

גישה קהילתית והשתתפות משמעותית: כדי לקדם השתתפות משמעותית ומכובדת של כלל המעורבים בבית הספר בעיצוב דמותו ונהגיו, יפעלו בבית הספר מנגנונים וערכאות – דוגמת מועצת תלמידים, נציגות הורים ופורומים של מורים – שבהם יתקיימו דיונים, גישורים והכרעות בתחומי השונים הקשורים לתוכני הלימוד, האקלים החינוכי ונורמות ההתנהגות.

תוכנית הלימודים: כדי לתת מענה הולם למאפיין הרב-תרבותי, לצד לימודי הליבה של החינוך הממלכתי יקיים בית הספר גם חטיבת לימודי תרבות ואזרחות. אלה יכללו הן מקורות ומגמות בתרבות העולם (כולל המזרח הרחוק, המזרח התיכון הקדום, יוון ורומא, יהדות, נצרות ואיסלאם, תולדות אפריקה ואמריקה, דתות ואידיאולוגיות), והן חינוך לאזרחות דמוקרטית (הכולל ידע היסטורי, תולדות ומגילות זכויות האדם, דוגמאות למופתים דמוקרטיים ולקטסטרופות אנטי-דמוקרטיות, היכרות עם המציאות הפוליטית הגלובלית העכשווית – כולל משבר האקולוגיה והצורך בחינוך לאחריות סביבתית).

שגרת חיים, טקסים ומועדים: על יסודות השילוב בין תוכנית הלימודים הליבתית, העמדה ההומניסטית, הגישה הרב-תרבותית ומסבירת הפנים, והפדגוגיה הגמישה והמגוונת, בית הספר יחתור ליצירת שגרת חיים שבה:

- כלל קהילת בית הספר מודעת למורשות התרבות של באי בית הספר ומכבדת אותן.
- כלל הלומדים שותפים ומחויבים לליבה ערכית ולימודית בתחומי דעת מרכזיים ובטקסים ומועדים מרכזיים של מדינת ישראל.
- לכלל הלומדים שמורה הזכות לקבלת הכרה ולמתן ביטוי בעניינים הקשורים במורשת התרבותית שלהם.
- לכלל באי בית הספר שמורה הזכות לקבל פטור או ליהנות מחופש בחירה בתחומים מסוימים שבהם הדעת, הנוהג או הפולחן עומדים בסתירה ברורה ליסודות המורשתיים של אותם תלמידים, מורים או הורים.
- כלל סגל בית הספר ישקוד על התפתחות מקצועית, הרחבת הדעת ומעורבות בית-ספרית כדי להעמיד לרשות התלמידים סביבה חינוכית מיטבית לצמיחה אישית והשתלבות חברתית.
- כלל קהילת בית הספר מחויבת בדפוס התנהגות ודיבור אשר נאמנים לחוקי המדינה ולערכי הדמוקרטיה, ובמקרים שבהם מתקיימות התנגשויות בין אלה לבין עמדותיהם ונהגיהם של התלמידים או הוריהם, אזי חובתם של המורים להתייצב בנועם ובכבוד אך בנחישות ובעקביות לצד חוקי המדינה וערכי הדמוקרטיה.

ה"אמנה החינוכית" הוכנה על ידי צוות החינוך וההוראה של בית הספר, תוך שיתוף תלמידים והורים, ובסיוע של "המרכז לאתיקה בירושלים" ו"קתדרת אונסקו לחינוך הומניסטי" במכללת סמינר הקיבוצים